

doopsgezinde
gemeente
leeuwarden

Doopsgezinde Gemeente Leeuwarden

3 januari 2021, *Epifanie*

Organist: Gerben Bergstra; voorganger: ds. Roelof Akse

Zangers: Hanna Bruin, Martine Kamphorst

Thema: *Kom tevoorschijn!*

* Mededelingen en aansteken van de kaars, *Nieuwjaarswensen!*

* Bemoediging en groet

* Zingen *Hij zal de redder zijn der armen* NL 72: 4 en 6

* Gebed

* Zingen *Heer, raak mij aan met uw adem* NL 695: 1 - 4

* Bijbellezing Jesaja 60: 1 t/m 6 en uit Matteüs 2: 9 t/m 11 (NBV)

* Zingen *Hoe helder staat de morgenster* NL 518: 1 en 3

* Overdenking

Mijn zusters en mijn broeders,

We maken een aantal grote, denkbeeldige stappen door de tijd.

(Jesaja) Vanuit Sion (op het grondgebied van Benjamin), ruim 2700 jaar geleden, naar Bethlehem, 2000 jaar geleden. Vandaar, met omwegen, terecht gekomen yn Fryslân, in het nieuwe jaar 2021! We volgen 't spoor van licht, of we volgen een ster, we volgen ons hart, kompas van intuïtie voor onderweg.

Welke aanwijzingen zijn betrouwbaar?

Welke paden zijn begaanbaar? Wat is de brug die ons verbindt met die andere oever, aan de overkant? Welke toekomstige wegen slaan we in, nu we momenteel *bijna* stilstaan, nauwelijks meer bewegen. Het is een tijd van bezinning.

Tijd van overwegingen, *balans*.

Op dit kruispunt, tussen oud en nieuw, een terugblik en een vooruitblik.

Ooit is er een bloembol geplant, vol belofte, door de profeet Jesaja:

'Sta op en schitter, want uw licht is gekomen...' (Jes. 60: 1, Willibrordvert.)

Dit derde deel van Jesaja is grotendeels *na* de ballingschap geschreven. Waar mogelijk keerden ballingen terug naar het moederland. Terugkeer betekent vreugde en verdriet.

Vreugde, want gevangenschap in *den vreemde* is voorbij, ketenen gebroken: *vrijheid!*

Er is verdriet, niet alle gevangen zijn teruggekeerd; diverse namen in de presentielijst ontbreken (Voorbeeld namen uit de Tweede Wereldoorlog: Bloemendaal ... Cohen ... Rachel Schelvis).

'Vergeten is ballingschap; herinneren bevrijding!'

(Herkenbaar na 75 jaar bevrijding; dit voorjaar al 76 jaren *leven* in vrijheid, in een democratie!)

Naast vreugde is er ook verdriet om die verwoeste stad Sion, *'in puin'*; dit betekent voor de komende jaren: 'handen uit de mouwen'.

Bij terugkeer in die verlaten stad klinkt er een hart onder de riem door de profeet. Vanuit zijn bloembol verschijnt een prachtig geschenk, naast goud en wierook uit Oosterse landen. *'Sla uw ogen op en kijk om u heen!'* Dochters en zonen komen vanuit een verte: het betekent vreugde en een trillend hart.

Wél zes bloemen verschijnen er uit die groene Jesaja-stengel.

Bethlehem, *stad van David*, op het grondgebied van Juda.

Hier ontstaat, als een kleine vonk, een nieuwe geschiedenis. God voegt zich bij de mensen. Een nieuwe vorst van gerechtigheid is geboren. *'Redder'* is zijn naam, *Je Soe a! Jezus!*

Dit mensenkind is als een morgenster verschenen, in planeten aangekondigd. De beloofde Messiasbol is gaan groeien; als schitterende edelstenen zijn er bloemen verschenen: zeven bloemknoppen zijn opengegaan, *stralend!*

Na het geboortefeest van december, is het nu de liturgische tijd van *Epifanie*: tevoorschijn komen!
Mag het iets dichterbij komen?

In de geschenken van de afgelopen maand was er een opvallend papieren tasje (hergebruik). Daarbij een kaart met uitbundige, rode bloemen, een *Open Deur* over 't licht in onze ogen én een amaryllis bol. Ik hoop niet dat die bol in een kast of in een koele kelder is verdwenen.

In een krantenartikel met enkele tips voor verzorging staat:

Amaryllissen houden van warmte! En: zorg voor voldoende licht!

Warmte en Licht! Belangrijke aanmoedigen voor de bloembol om met 'nieuw leven' tevoorschijn te komen.

Vanuit het Grieks vertaald betekent 'Amaryllis': *'Ik sprankel!'*

Mag het *nog* iets dichterbij komen?

Warmte en Licht, belangrijke aanmoedigen om tevoorschijn te komen!

Bij afstandelijke kilte gaan de vensters dicht, bij duisternis worden gordijnen gesloten.

Een mens verbergt zichzelf in een onveilige omgeving. Waar dreiging en geweld zich manifesteren verschijnen maskers en schilden.

In het nieuwe, gerenoveerde bevrijdingsmuseum te Groesbeek is een schuilkelder nagebouwd.

Uiteraard zijn huidige omstandigheden niet te vergelijken, *toch* voltrekt zich daarbinnen een vreemde en angstige ervaring.

In die betonnen bunker met een dikke deur afgesloten, zat ik alleen, in een kille ruimte van zo'n 2 bij 3 meter. Door een zwak tl, *in schemer* verlicht.

Na een aantal stille momenten hoor je explosies in de verte. Ze komen dichterbij.

Je aandacht verscherpt zich.

Dan zijn er ook brommende vliegtuiggeluiden te horen, daar ergens boven je hoofd. Aanhoudende explosies worden alsmaar sterker. Het voelt alsof het gebouw op haar fundamenten staat te trillen!

Je hebt de neiging om in elkaar te duiken; om handen, beschermend op je oren te leggen!

In dit bevrijdingsmuseum duurt deze *indruk-gevende* ervaring zes minuten....; stel je voor dat dit uren duurt in een volgepakte ruimte (*en morgen weer*).

Gesloten! In een onveilige tijd, in een onveilige omgeving; zonder warmte, zonder licht, blijf je gesloten. Je hart en je ziel sluiten zich af van de buitenwereld.

Helaas, wie je werkelijk bent, gaat lockdown. Voor uren, maanden, jaren...

Er lijkt *niets* met die bloembol in je ziel te gebeuren. Schijnbaar onbeweeglijk, een bevroren toestand van emoties, diep van binnen verborgen.

Als 1^e verzorgingstip staat er:

Voordat een amaryllisbol gaat groeien, moet deze 'even' wakker gemaakt worden. (advies: een uur de bol in lauw water leggen).

Met welke stimulans komt u tevoorschijn?

Naast goud en mirre, wat is het meest eigene dat u meeneemt als geschenk?

Moge in deze tijd van Epifanie, gunstige getallen verschijnen (RIVM). Moge vaccinatie een bestendige veiligheid geven, -juist voor kwetsbare groepen.

Moge licht en warmte ons aanmoedigen tot schijnen en omarmen.

Kom tevoorschijn! In naam van die pasgeborene: *vredevorst*, om de bloei van uw bloembol voluit te tonen, zonder schaamte, zonder voorbehoud, zonder een schild of een masker.

Laten die onvermoede schatten vanuit 't binnenste naar buiten komen:

Het bloeiende, het zuivere,

Het heldere en pure, het ware,

Het stralende, het kwetsbare,

het sprankelende,

Een prachtige bloem, *met wel acht knoppen!*

Amen.

* Orgelspel

* Open ruimte, diverse foto's van uitkomende amaryllisbollen worden getoond.

Met, op de achtergrond, muziek van Nick Cave: 'Into my arms'

* Voorbeden, na stilte zingen *God fan fier en hein ús Heit*

TT 229: 1 - 5

* Slotlied

Ga maar gerust

LLvO 2 – 15: 1, 2 en 3

* Zegenbede

Hear, wy freegje no, Jo seine op ús wei
Hear, wy freegje Jo, wês mei ús eltse dei (2x)
Amen

We doven de kaars en nemen in ons binnenste het licht met ons mee naar huis.

* Collecte voor het Anne Zernike Fonds en voor eigen gemeente

In 2011 is het Anne Zernike Fonds opgericht, ter nagedachtenis van de eerste vrouwelijke predikante in Nederland. Het Fonds steunt vrouwen die theologie studeren in landen waar vrouwen nog niet op de kansel staan en waar dat ook niet echt gebruikelijk is. Meer informatie: www.annezernike.nl.

U kunt uw collectegeld over maken op één van de volgende bankrekeningen:

NL 63 INGB 0000 8656 78 of NL 30 RABO 0107 5993 84. Wij vragen u daarbij aan te geven 'collectes januari' en te vermelden voor welk doel u geld overmaakt, zonder vermelding wordt het geld verdeeld over de collectedoelen van januari. Hartelijk dank voor uw gift.

Mededelingen voor de liturgie graag uiterlijk vrijdag 12.00 uur e-mailen naar: hannab@online.nl en ellesfeenstra@outlook.com

Bovenstaande mededelingen vindt u ook op www.doopsgezindenleeuwarden.nl

Liederen (NL) overgenomen uit *Liedboek – zingen en bidden in huis en kerk*,

Liederen (TT) overgenomen uit *Tuskentiden - oanjfoljend lieteboek*

Liederen (LLvO) overgenomen uit *Liefste Lied van Overzee*.